

Učiteljski Tovarš.

~~~~~  
List za šolo in dom.

---

Izhaja 1. in 15. dnó vsakega meseca, in veljá za celo leto 2 gold. 50 kr.,  
za pol leta 1 gold. 30 kr.

---

Tečaj IX.

V Ljubljani 15. januarja 1869.

List 2.

---

## UPANJE.

~~~~~

Natora veseljna zdaj v spanji počiva,
Zgubila zelenje sta gora in log,
Za tamne oblake se solnce nam skriva,
Z meglámi napolnjen ves zračni je krog.
Ne čuješ več tíča, ne vgladaš cvetice,
Veselje ljubó je zbežalo od nas,
Ko mogel, pomládi bi dat, perutníce,
Da hitro prinesla bi cvetja nam kras!

Pa prazne, oj prazne so želje goreče,
In dalje ne bodem vas v sercu gojil,
Al' mar izdihljaji mi rože cveteče
Prinesejo spet, da je v vénce bom vil?
Jaz z upanjem zvestim bom čakal pomládi,
Takrat, kar želim, izpolnilo se bo,
Natergal bom rož na cveteči livadi,
Ter z njimi vesel si okitil glavó.

Oj upanje sladko, ti zvezda nebeška,
Ki siješ v življenje mi revnega noč,
Ti lajšaš bremena nadlog mi pretežka,
Ki dalječ presegajo slabo mi moč,
Duhá mi potertega ti povzdiguješ,
Ki tukaj na zemlji moré ga skerbí,
K početjem preslavnim me ti navdihuješ,
K njih srečnem' izidu pomoreš mi ti!

Nikdar mi zatorej, oj zvezda, ne ugasni,
Prijazno me zmiraj na zemlji spremljaj,
Ti lica otožna mi vsikdar razjasni,
In s sladko tolažbo sercé napolnuj!

Prepéval potem bom jaz pésmi vesele
 V prelepo zahvalo le tebi na čast,
 V njih tožbe ne bodo nobene se pele,
 Ker boste rodili je rádost in slast!

J. Cimperman.

Samodjavnost.

Učitelj naj ima pri podučevanju in sploh pri odgoji pred očmi naj višjo stopnjo vsega razvitka — samodjavnost, to je, prelepa dušna moč, ktera človeka priganja, da povsod napreduje in samostalno izvršuje svoje namene. Samodjavnost je človeku že prirojena, in se pokaže že pri detetu; vendar, ako je odgojnik prav ne budí in ne oživlja, rada zastaja in se še celó na napačno stran nagne. Otrok se mora napeljevati in navaditi, da sam premišljuje, kaj je prav, kaj ne, kaj je v dosego tega ali unega namena potrebno, kaj je temu ali unemu namenu nasproti. Bolj ko se mlad človek privadi, da sklepa in dela brez vnanjega vpliva, bolj se v duhu povzdiguje in oprostuje. Človek ni za to na svetu, da bi samo terpel in težave prenašal, temuč naj več za to, da vselej pravo hoče, si izvoli in dela. Samodjavnost pa se začinja s tim, da je otrok občutljiv za to in uno. Učitelj naj prvič opazuje otroke, koliko in za kaj je kateri občutljiv, in naj potem lepe občutke živi in previdno gojí; otroke, ki so bolj neobčutljivi in nekako merzli za to ali pa uno, naj pa primerno napeljuje, da so bolj občutljivi in sprejemljivi za vse, kar vidijo in se godí okoli njih. Pri tem pa naj učitelj tudi gleda na telesne zmožnosti svojih učencev, ker velikrat tudi telesne moči zadržujejo otroka, da je neobčutljiv. Vse obnašanje zdravega otroka je odgojniku prava šola mladega življenja. Kako živo in gibčino je pri otroku vse, kar vidi in misli, kar občuti, hoče in dela! Kako pridni in delalni so zdravi otroci od jutra do večera, in kako je v njih vse polno življenja! Vse te lepe lastnosti naj ima učitelj vedno pred očmi in naj jih neprenehoma živi, povikšuje in pametno vodi, da se vedno bolj vterjujejo in da je otrok vedno bolj sam svoj gospodar. Že stari so imenovali mojstra odgojnika tistega, ki je mladost znal napeljevati, da je bila samodjavna; sedanji čas potrebujemo pa še te lepe moči vedno več, ker vse hrepení po svobodnem duhu, kateri pa se rodi edino le v pravi samodjavni omiki.